

Про систему планування і фінансування в рамках Політики згуртованості ЄС *на програмний період 2021-2027 рр.*

Юрій Третяк

Керівник центру згуртованості та регіонального розвитку
ГО «Інститут громадянського суспільства»

www.csi.org.ua

ПОЛІТИКА ЗГУРТОВАНOSTI 2021-2027

2 ГОЛОВНІ МЕТИ ПОЛІТИКИ

1. Інвестиції у робочі місця і зростання
2. Європейське територіальне співробітництво

5 ЦІЛЕЙ ПОЛІТИКИ ЗГУРТОВАНOSTI 2021-2027

1. **Більш конкурентоспроможна та розумніша Європа** шляхом сприяння інноваційним та розумним економічним перетворенням та регіональним ІКТ-зв'язкам (€73 млрд)
2. **Більш екологічна («зелена») економіка** з низьким вмістом вуглецю, перехід до чистої економіки з нульовим вмістом вуглецю, пом'якшення змін клімату (€92 млрд)
3. **Об'єднана (більш зв'язана) Європа** завдяки покращеній мобільності (€40 млрд)
4. **Більш соціальна та інклюзивна Європа**, яка впроваджує Європейську основу соціальних прав (€111 млрд)
5. **Європа ближча до громадян завдяки** сталому та інтегрованому розвитку **всіх типів територій** (€19 млрд)

КОНКРЕТНІ ЦІЛІ ПОЛІТИКИ НА ПРИКЛАДІ ЦІЛІ ПОЛІТИКИ 1

Ціль політики 1: **Більш конкурентоспроможна та розумніша Європа**

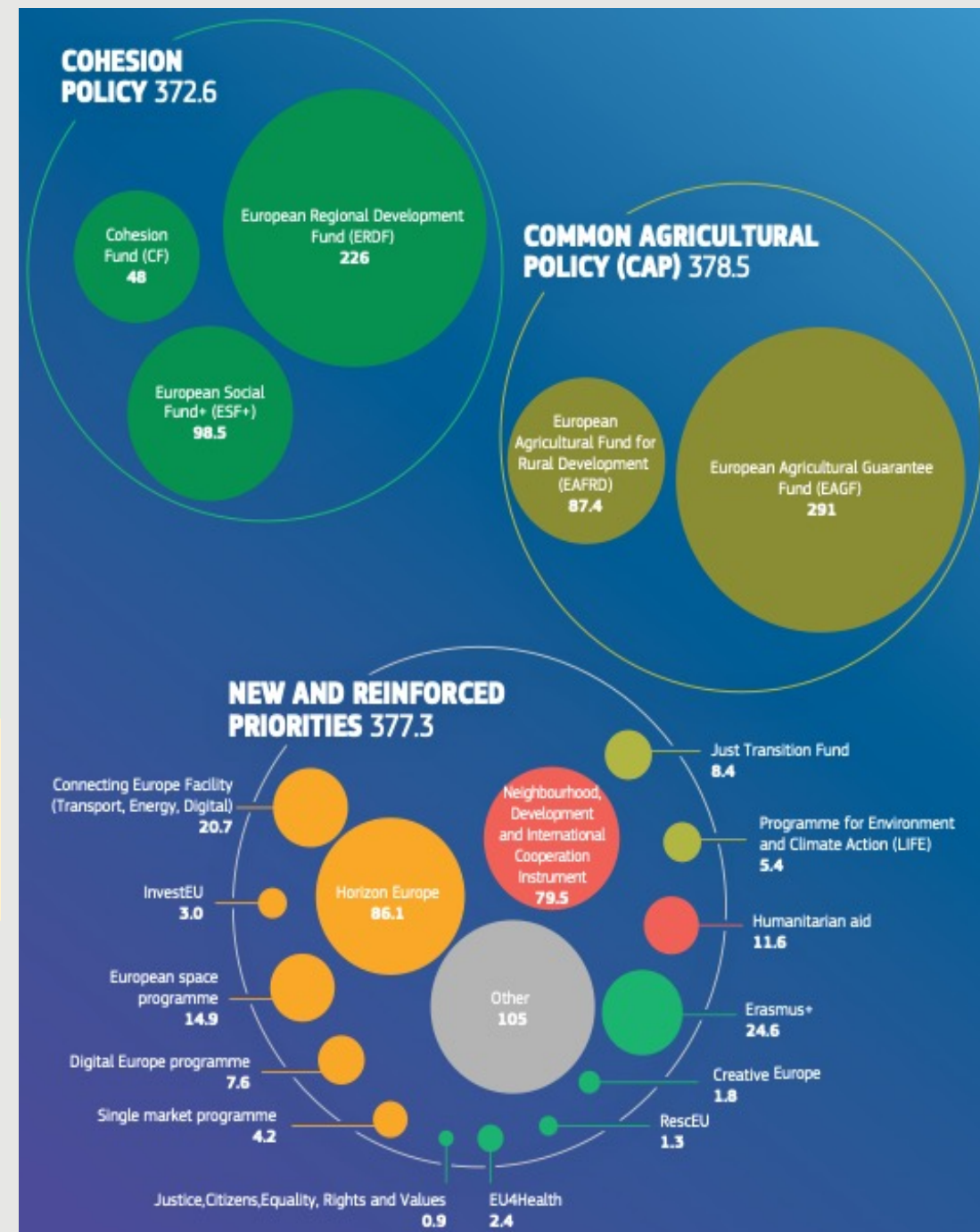
Фінансується ЄФРР через **5 конкретних цілей**:

1. Розвиток і посилення **дослідницького та інноваційного потенціалу та впровадження передових технологій**;
2. Отримання **переваг від цифровізації** для громадян, компаній, дослідницьких організацій та органів публічної влади;
3. Підвищення сталого зростання та **конкурентоспроможності МСП та створення робочих місць у МСП**, у тому числі шляхом **продуктивних інвестицій**;
4. Розвиток **навичок розумної спеціалізації, промислового переходу та підприємництва**;
5. **Покращення цифрового зв'язку**.

ЄВРОПЕЙСЬКІ СТРУКТУРНІ ТА ІНВЕСТИЦІЙНІ ФОНДИ

- ❑ **Європейський фонд регіонального розвитку** (European Regional Development Fund, ERDF) підтримує інвестиції для всіх 5 цілей політики, але 1 і 2 є головними
  - ❑ **Європейський соціальний фонд+** (European Social Fund Plus, ESF+) фінансує ціль політики 4
  - ❑ **Фонд згуртованості** (Cohesion Fund, CF) підтримує цілі політики 2 і 3
  - ❑ **Фонд справедливого переходу** (Just Transition Fund, JTF) надає підтримку відповідно до окремих цілей
  - ❑ **Програми Interreg** фінансують 2 додаткові цілі: «Краще управління співробітництвом» і «Безпечніша Європа»
  - ❑ **Європейський аграрний фонд розвитку сільських територій** (European Agricultural Fund for Rural Development (EAFRD) фінансує цілі спільної аграрної політики, а саме розвиток сільських територій
- ❑ **У 2021-2027 рр. на Політику згуртованості буде використано третину бюджету ЄС (€372,6 млрд). Загалом буде залучено €545 млрд завдяки національному співфінансуванню**
  - ❑ **Політика згуртованості – для всіх регіонів, але менш розвинуті отримають 70% коштів**

ФІНАНСУВАННЯ ЗА ЦІЛЯМИ ПОЛІТИКИ ЗГУРТОВАНостІ 2021-2027

Ціль політики		€ млрд	Фонди	Напрями фінансування	Прогнозований вплив
1: Більш конкурентоспроможна та розумніша Європа		73	ЄФРР	дослідження, інновації, конкурентоспроможність МСП та цифровізація	<ul style="list-style-type: none"> • підтримка 725 000 компаній • підтримка 83 000 дослідників • цифровізація 22 500 органів публічного управління
2: Більш екологічна («зелена») економіка		92	ЄФРР Фонд Згуртованості	енергетичний перехід, кліматичні цілі, стійка мобільність	<ul style="list-style-type: none"> • 1230 км нових і модернізованих ліній для трамваїв і метро • 12 200 км велосипедної інфраструктури • чиста вода для 16,4 млн людей • реконструкція будівель, відновлювана енергія
3: Об'єднана (більш зв'язана) Європа		40	Фонд Згуртованості	сталий транспорт і цифровізація сектору	<ul style="list-style-type: none"> • вдосконалення залізничних мереж, включаючи 3900 км залізничних ліній TEN-T
4: Соціальна та інклюзивна Європа		111	ЄСФ+	працевлаштування, розвиток навичок, соціальна інтеграція та інфраструктура охорони здоров'я	<ul style="list-style-type: none"> • підтримка 37 млн людей (у сфері освіти, охорони здоров'я та інклюзії) • підтримка 6,5 млн безробітних • підтримка 1,3 млн людей не активних на ринку праці
5: Європа ближче до громадян		19	Фонд Згуртованості	розвиток громад через підтримку 2150 інтегрованих стратегій розвитку територій	<ul style="list-style-type: none"> • енергетична реконструкція громадських будівель • міські відкриті простори • підтримка культурних/туристичних об'єктів

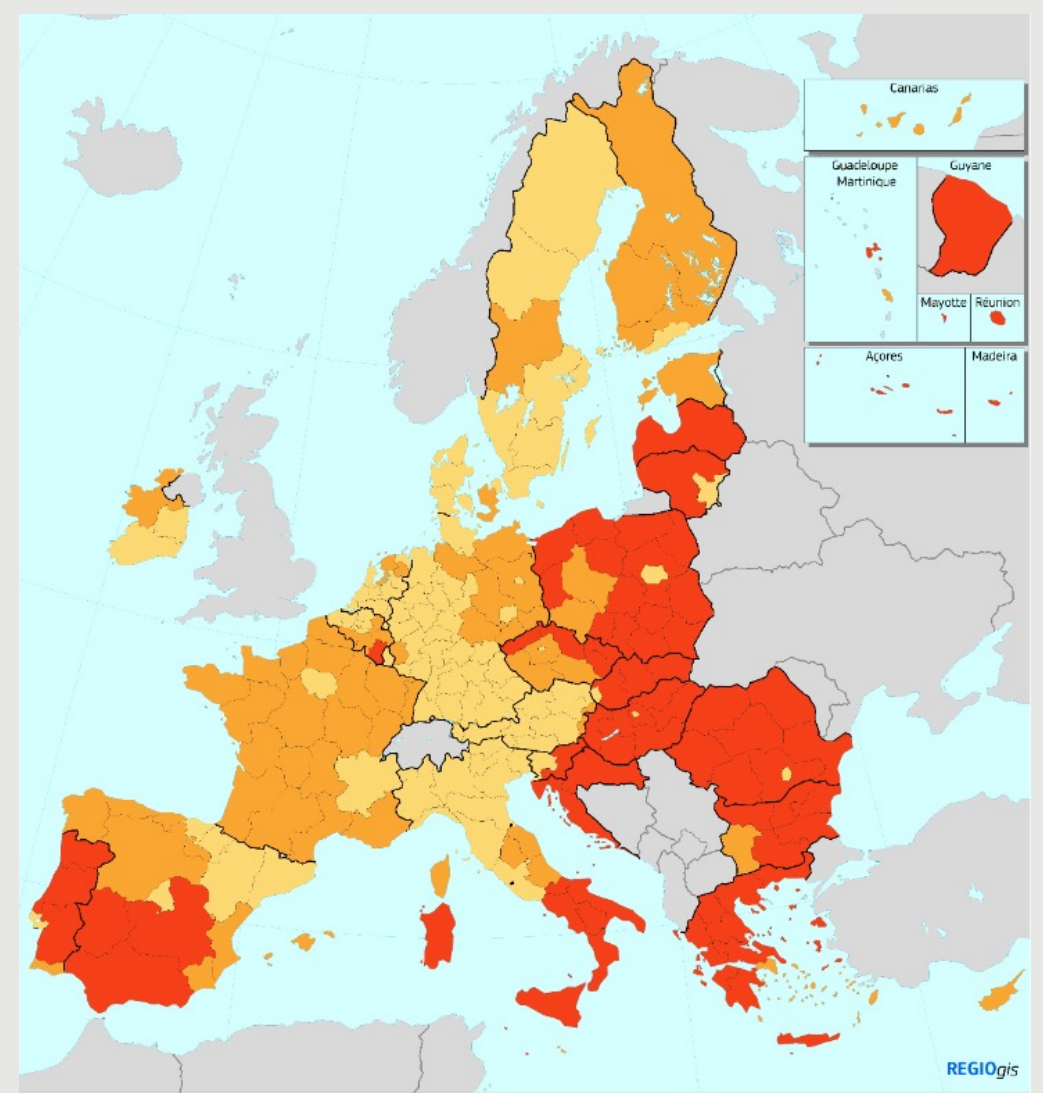
ФІНАНСУВАННЯ ЗА ЦІЛЯМИ ПОЛІТИКИ ЗГУРТОВАНOSTI

Програма	€ млрд	Напрями фінансування	Прогнозований вплив
<p>Фонд справедливого переходу (JTF)</p> 	<p>19,7</p>	<p>Декарбонізація економіки (території, що залежать від викопного палива та галузей з інтенсивним використанням вуглецю, щоб підтримати їх перехід)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 39 000 МСП отримають підтримку • 5 000 МСП - навички для розумної спеціалізації, промислового переходу • майже 200 000 осіб отримають нову кваліфікацію • 120 000 безробітних отримають підтримку • майже 46 000 гектарів землі буде відновлено
<p>Interreg</p> 	<p>10</p>	<p>Заходи, які посилюють територіальне співробітництво, як всередині, так і за межами держав-членів ЄС. Interreg Europe поширюється на сім країн-кандидатів на вступ до ЄС, зокрема й на Україну.</p>	<p>До різних видів спільних дій через кордон буде залучено:</p> <ul style="list-style-type: none"> • понад 2 млн людей • 40 299 організацій • 25 456 малих і середніх підприємств

ТИПИ РЕГІОНІВ ЄС ЗА NUTS II

□ Згідно класифікації NUTS (Nomenclature of territorial units for statistics) регіони ЄС поділяються на 3 типи:

- **менш розвинуті** – ВВП на особу становить **менше ніж 75%** від середнього по ЄС
- **перехідні** – від **75% до 100%** від середнього по ЄС
- **більш розвинуті** – **понад 100%** від середнього по ЄС

Investment for jobs and growth goal (ERDF and ESF+) eligibility, 2021-2027

Categories of regions

- Less developed regions (GDP/head (PPS) less than 75% of the EU-27 average)
- Transition regions (GDP/head (PPS) between 75% and 100% of the EU-27 average)
- More developed regions (GDP/head (PPS) above 100% of the EU-27 average)

GDP/head: average 2015-2016-2017

0 500 km

© EuroGeographics Association for the administrative boundaries

РІВЕНЬ СПІВФІНАНСУВАННЯ З БОКУ ЄС ЗА ТИПАМИ РЕГІОНІВ, 2021-2027

Європейський Фонд Регіонального Розвитку (ERDF)

- менш розвинуті регіони: 80 або 85%
- перехідні регіони: 60% або 70%
- більш розвинуті регіони: 40% або 50%

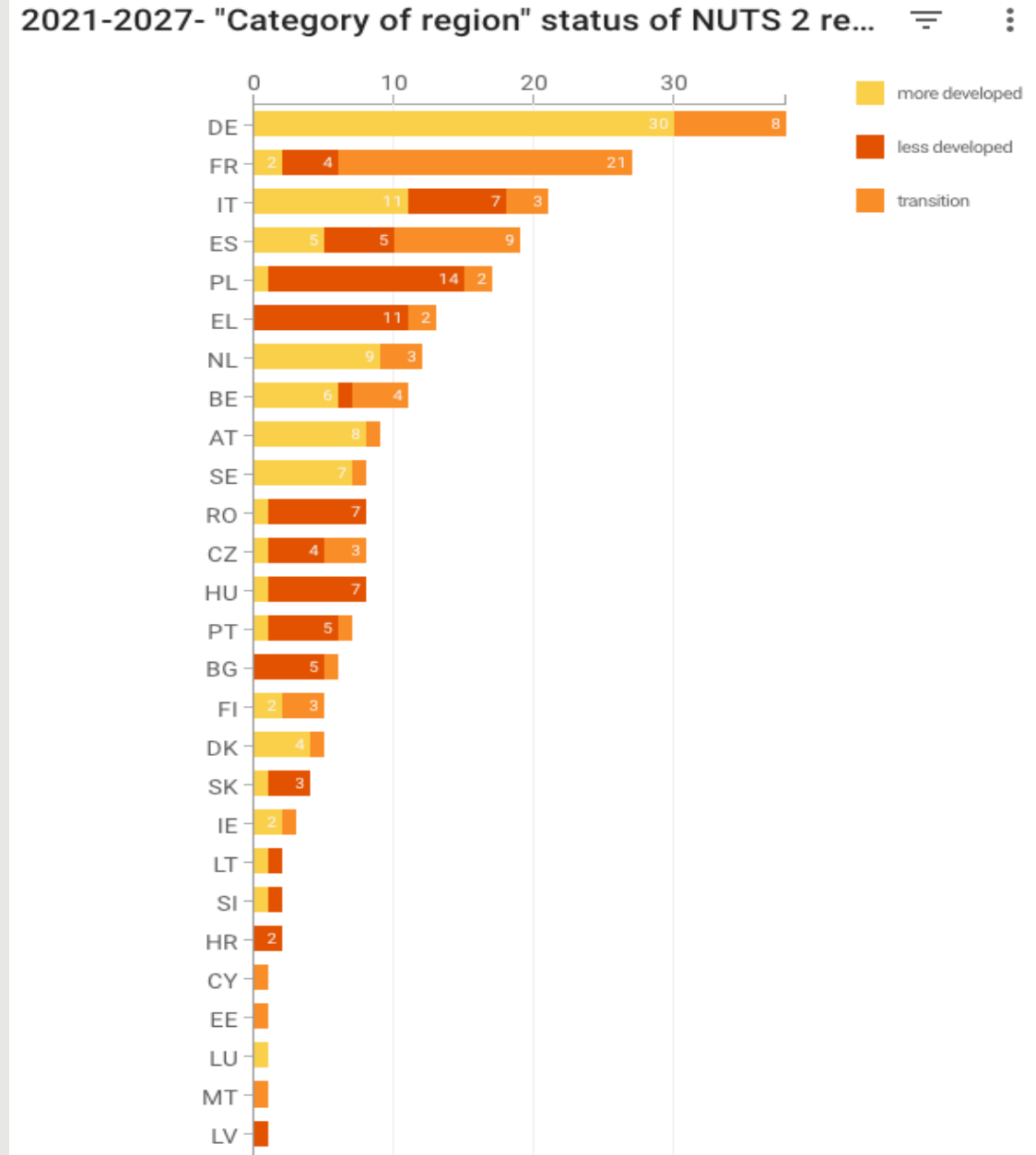
Фонд Згуртованості (CF): 85%

Фонд Справедливого Переходу (JTF):

- менш розвинуті регіони: 85%
- перехідні регіони: 70%
- більш розвинуті регіони: 50%

Європейське Територіальне Співробітництво (Interreg): 85%

Європейський Соціальний Фонд Плюс (ESF+): 90-95%

КЛЮЧОВІ СТАДІЇ ПРОЦЕСУ ПЛАНУВАННЯ І РЕАЛІЗАЦІЇ

Спільна
стратегічна рамка

Угода про
партнерство

Операційні
програми

Управління
програмами /
відбір проектів

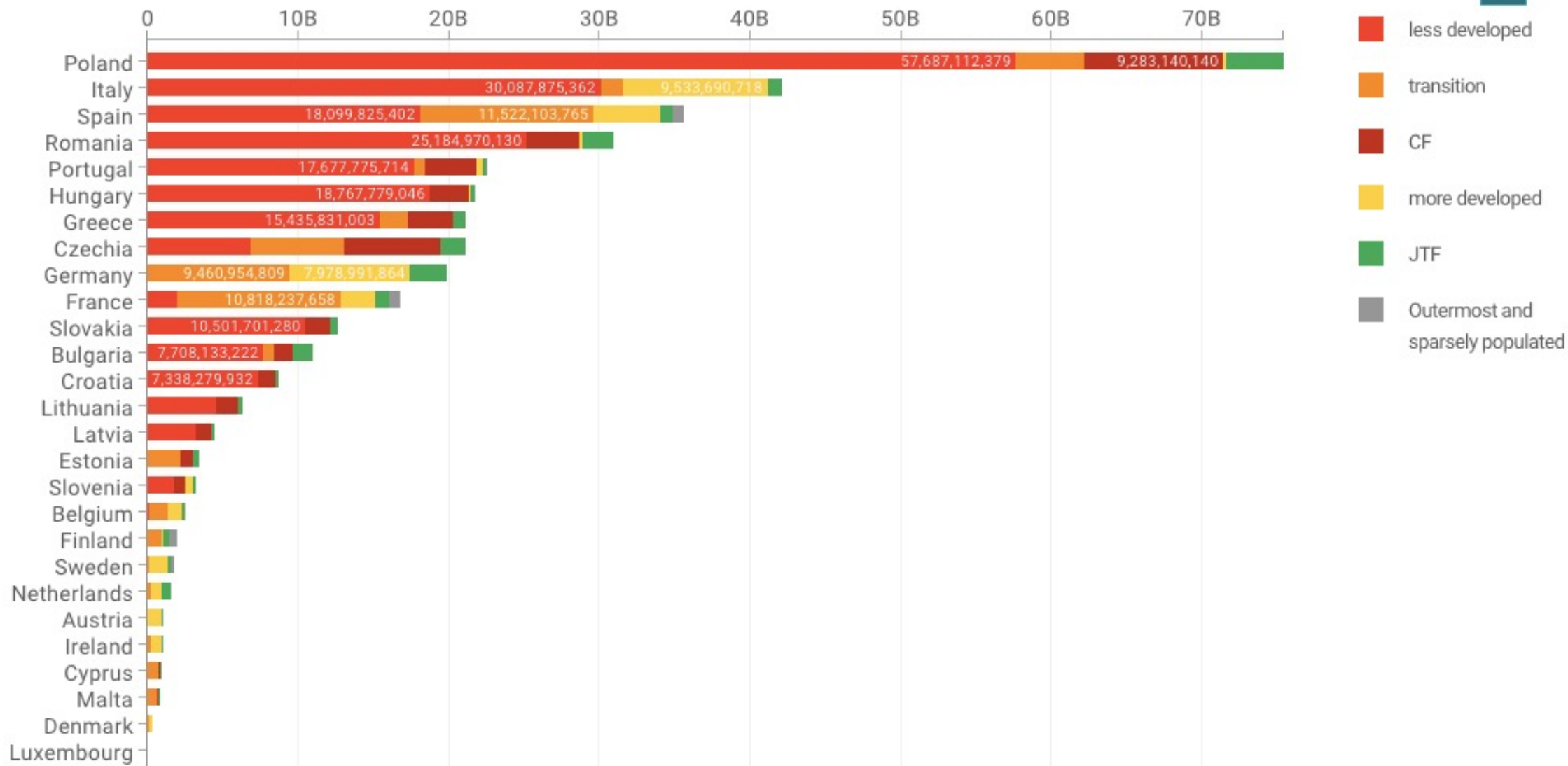
Моніторинг /
Щорічне
звітування

1. **Бюджет і правила його використання** затверджуються спільним рішенням Європейського парламенту і Європейської Ради, на підставі пропозиції ЄК **на початку кожного 7-річного періоду планування.**
2. ЄК співпрацює з країнами в процесі розроблення ними **Угод про партнерство.**
3. Країни розробляють і представляють ЄК **(операційні) програми.**
4. **Для кожної (операційної) програми** національний орган влади призначає:
  - **керівний орган** для управління операційною програмою;
  - **аудиторський орган**, який здійснює нагляд за ефективним функціонуванням системи управління та моніторингу.
5. **(Операційні) програми впроваджуються країнами та регіонами** – конкурсний відбір, реалізація, моніторинг та оцінка проектів.

ПОЛІТИКА ЗГУРТОВАНOSTI: ОБСЯГИ ФІНАНСУВАННЯ ЗА КРАЇНАМИ 2021-2027

2021-2027 - Goal: Investment in Jobs and Growth - Initial EU allocation by MS for programming (EUR c...

Use the filters to right to compare allocations by MS.

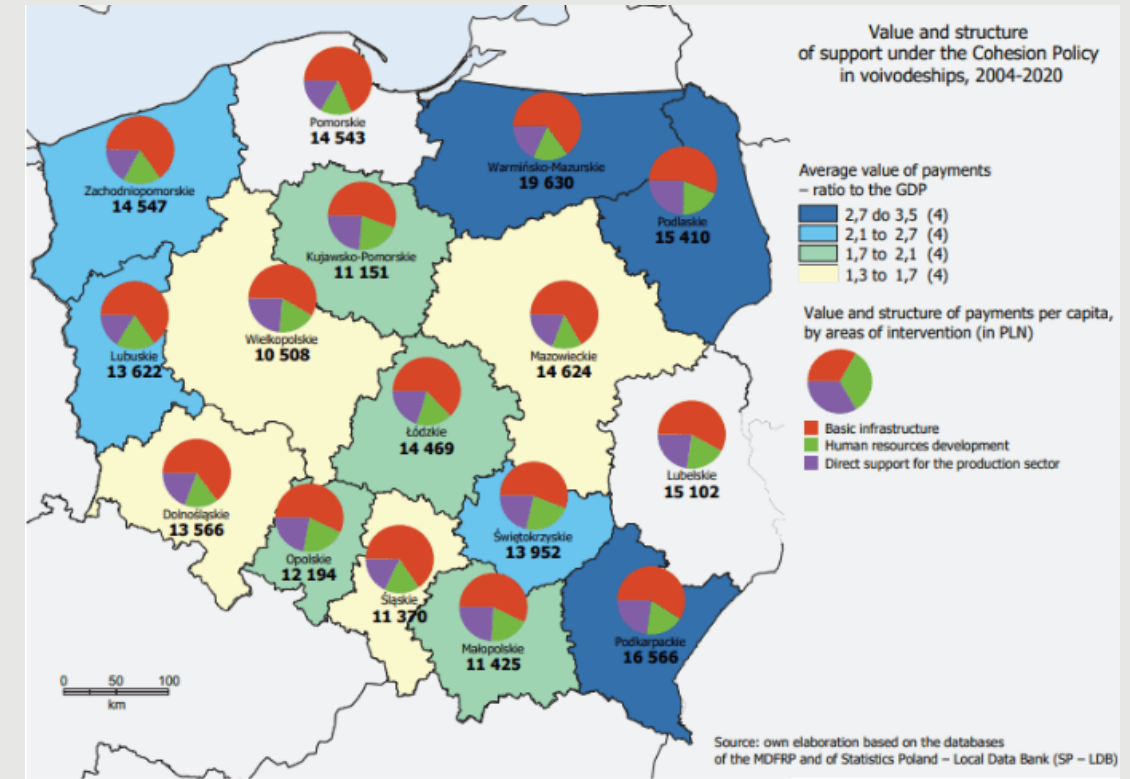

ПЛАНУВАННЯ ПОЛІТИКИ ЗГУРТОВАНOSTІ У ПОЛЬЩІ, 2021-2027

7 національних програм

- Європейські фонди для **інфраструктури, клімату, навколишнього середовища** - €24,2 млрд;
- Європейські фонди для **сучасної економіки** - €7,9 млрд;
- Європейські фонди для **соціального розвитку** - €4 млрд;
- Європейські фонди для **Східної Польщі** - €2,65 млрд;
- Європейські фонди для **цифрового розвитку** - €2 млрд;
- Європейські фонди для **продовольчої допомоги** - €525 млн;
- **Технічна допомога** для європейських фондів - €550 млн.

16 регіональних програм (кожне воєводство розробляє окрему програму)

У 2021-2027 рр. Польща отримає **€76,5** млрд з бюджету ЄС в рамках політики згуртованості (близько **60%** розподіляється через **національні**, **40%** - через **регіональні програми**).